

ЗМІСТ

Наука – школі

Філософія: методологічні орієнтири шкільництва
Борис Наумов. Про методологічну орієнтацію середньої школи ХХІ століття..... 6
Анатолій Сологуб. Профільне креативне навчання старшокласників: інтеграція освіти і науки..... 13
Проект: «Модернізація сучасної середньої освіти України в умовах креативно-педагогічної цивілізації»..... 18
Віра Зоц. Громадянське суспільство як логіка дій..... 21

Психологія: поява експериментальної психології
Неля Кузнецова, В'ячеслав Кузнецов. Роль учених Одеського (Новоросійського) університету у становленні і розвитку експериментальної психології: М.Я. Грот, М.М. Ланге, Г.І. Челпанов. 28

Педагогіка: нова та якісна освіта
Інна Наумчук. Інтеграція формальної, неформальної та інформальної освіти в розвитку професійної культури керівника позашкільного навчального закладу. 33
Тетяна Годецька. Якісна освіта в українських реаліях..... 39

Наука в школі: коли вона запроцює для вчителів та учнів
Людмила Харченко, Олена Казачанська. Еволюція травної системи представників підтипу *Vertebrata*. 47

Мобільне навчання: досвід упровадження
Наталія Кононець. Мобільне навчання як форма ресурсно-орієнтованого навчання студентів: досвід упровадження на прикладі дисципліни «Інформатика та комп'ютерна техніка»..... 57
Книжкова полиця: книги вчених, що варті Вашої уваги
Лідія Ткаченко. ... Аби збудували нову Україну! Рецензія на книгу Василя Кременя «Любитове – моє рідне село»..... 70

Змінюємо вищу освіту: на що очікувати середній
Віктор Євдокимов. Очевидне і неймовірне. Слово про книгу Б.І. Коротяєва, В.С. Курила, С.І. Савченка «Нестандартний погляд на стандарти вищої освіти»..... 72
Слово до читачів журналу – освітянських керівників
Борис Коротяєв. Короткі нотатки про головне в моїх опублікованих роботах. Або про те, що приховано в їх підтексті..... 78

Педагогіка: інноваційна школа
Віра Шаромова. Здійснення національно-патріотичного виховання учнів у процесі викладання фізики та астрономії. З досвіду роботи обласної творчої майстерні. 82
Час діяти!
Антун Лісец. Секс. Шкільне виховання. Передумови нації..... 91
Повернення вчителя педагогічній освіті: точка відліку
Ольга Виговська. Людиноцентриська педагогічна освіта: стратегічні орієнтири, методологічні засади..... 101

ДИРЕКТОР

ШКОЛИ
ЛІЦЕЮ
ГІМНАЗІЇ

МОН. НАПН

Всеукраїнський
науково-практичний
рецензований
журнал

ISSN 2309-7744

Key title: Direktor školi, liceu, gimnazii.
Abbreviated key title: Dir. šk. liceu gimn.

Свідцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 20652 – 10472 ПР
від 31.03.2014 р.

Передплатний індекс
23974

НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ
З ПЕДАГОГІЧНИХ,
ПСИХОЛОГІЧНИХ І
ФІЛОСОФСЬКИХ НАУК

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Головний і науковий редактор

Ольга ВИГОВСЬКА

Анотації англійською

Лариса ЛАВРУШКО

Коректура

Ольга ВИГОВСЬКА

Валентина ТУЧЕНКО

Бібліографічний редактор

Наталія ТАРАСОВА

Верстальник

Владислав ЗАХАРЕНКО

Відповідальний редактор

Тетяна ГОДЕЦЬКА

© О.Виговська, ідея та концепція
© О.Виговський, дизайн та оформлення
© „Директор школи, ліцею, гімназії“, 2016
© Всеукраїнський центр ім. М. Пирогова

СПІВЗАСНОВНИКИ:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ім. М.П. ДРАГОМАНОВА

ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ

ім. Г.С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР

ім. М. ПИРОГОВА

Редакційна рада

Голова **Василь КРЕМЕНЬ**

Віктор	АНДРУЩЕНКО
Анаїда	АМІРХАНЯН (Вірменія)
Володимир	БЕХ
Іван	БЕХ
Оксана	БЕЛКІНА
Надія	БІБІК
Володимир	БОНДАР
Тетяна	БОРЗЕНКОВА
Маріана	БОСЕНКО
Людмила	ВАЩЕНКО
Ольга	ВИГОВСЬКА
Ролф	ГОЛОБ (Швейцарія)
Ольга	ГРИВА
Микола	ГУЗИК
Анатолій	ДЕРКАЧ (Росія)
Петро	ДМИТРЕНКО
Лілія	ДОНСЬКА
Олександра	ДУБОГАЙ
Карлхайнц	ДЮР (Німеччина)
Галина	ЄЛЬНІКОВА
Наталія	ЗАВАДОВСЬКА
Людмила	КАЛІНІНА
Людмила	КАРАМУШКА
Валентин	КРУДУ (Республіка Молдова)
Володимир	ЛУГОВИЙ
Олександр	ЛЯШЕНКО
Василь	МАДЗІГОН
Сергій	МАКСИМЕНКО
Юрій	МАЛЬОВАНІЙ
Валентин	МОЛЯКО
Віктор	ОГНЕВ'ЮК
Віктор	ОЛІЙНИК
Наташа	ОНДРУШКОВА (Словаччина)
Іван	ОСАДЧИЙ
Надія	ОСТРОВЕРХОВА
Людмила	ПАРАЩЕНКО
Світлана	РУДАКІВСЬКА
Олександра	САВЧЕНКО
Ганна	САЗОНЕНКО
Анатолій	СОЛОГУБ
Сергій	СТЕПАНОВ (Росія)
Олег	ТОПУЗОВ
Георгій	ФІЛІПЧУК
Василина	ХАЙРУЛІНА
Наталія	ЧЕПЕЛЄВА
Олена	ЧИНОК
Раїса	ЧУМІЧЕВА (Росія)
Галина	ШЕВЧЕНКО

Управління школою

Проекту НАПН України і журналу „Педагогічно-новатори в Україні“ – 10 років!

<i>Ольга Виговська. Українська школа: якісна освіта та європейські стандарти. Реферативно-аналітичний огляд інформаційних і презентаційних матеріалів інноваційного досвіду шістнадцятого Героя Проекту, Сергія Васильовича Романовського, автора-героя 11-ї сторінки Всеукраїнського проекту НАПН України і журналу – „Педагогічно-новатори в Україні“</i>	112
<i>Управління школою: як батьки стають спонсорами школи</i> <i>Василина Хайруліна. Дбати про освіту разом!</i>	152
<i>Українська інтелігенція – становленню суспільства</i> <i>Тетяна Волковська. Це диво – Фестиваль – створили ми самі.</i>	161
<i>Звернення учасників VI Всеукраїнського фестивалю педагогічних ідей «Мій особистісно зорієнтований урок» до вчителів, керівників шкіл, працівників методичних служб, науковців, управлінців.</i>	162
<i>Ольга Виговська. Ініціативи освітян, що варті уваги та підтримки</i>	164
НАШІ ЮВІЛЯРИ	168

CONTENTS

SCIENCE – SCHOOL

PHILOSOPHY: school methodological guidelines

Borys Naumov. On the methodology of the 21st century secondary school.

Anatoly Solohub. Creative subject-oriented teaching of high school students: integration of education and science

The project “Modernization of modern secondary education in Ukraine in terms of creative educational civilization”: learn and join!

Vira Zots. Civil society as logic of action

PSYCHOLOGY: forming experimental psychology

Nelya Kuznetsova, Vyacheslav Kuznetsov. The role of Odessa (Novorossiya) University scholars in shaping and development of Experimental Psychology: M.Y.Grotto, M.M. Lange, H.I. Chelpanov

PEDAGOGICS: A new quality education

Inna Naumchuk. Integration of formal, nonformal and informal education in the development of professional culture of out-of-school educational facility manager. 33

Tetyana Hodetska. Quality education in Ukrainian reality

Science in school: when it will work for teachers and students

Lyudmyla Kharchenko, Olena Kazachanska. Evolution of the digestive system of Vertebrata..... 47

Mobile learning: the experience of implementation

Natalya Kononets. Mobile learning as a form of resource-based training of students: the experience of implementation while teaching “Computer science and computer technology” 57

Bookshelf: Science books that are worth your attention

Lidia Tkachenko. ... In order to build a new Ukraine! Book review of “Lyubytov is my home village” by Vasyl Kremen..... 70

Changing higher education: what to expect in high school

Victor Yevdokymov. Obvious and incredible. A word for the book by B.I. Korotyayeva, V.S. Kuryla, S.I.Savchenko “Non-standard look on higher education standards” 72

A word to the readers – educational leaders

Borys Korotyayev. Brief notes on the most important in my published works (or what is hidden in their subtext)..... 78

PEDAGOGICS: innovative school

Vira Sharomova. National patriotic education of students while teaching Physics and Astronomy. Best practices of the Regional Creative Studio..... 82

The time to act!

Antun Lisec. Sex. School education. Background of the nation. 91

Returning of teacher to pedagogical education: starting point

Olga Vygovska. Human-centric teacher education: strategic objectives, methodological principles..... 101

SCHOOL MANAGEMENT

10th anniversary of the project of the NAPS of Ukraine and the journal “Innovative Teachers in Ukraine”

Olga Vygovska. Ukrainian school: quality education and European standards. Abstract and analytical review of information and presentation materials of the innovation practices of the 16th Project Hero Serhiy V. Romanovsky, hero author of Page 11 of the All-Ukrainian project of NAPS Ukraine and the magazine “Innovative Teachers in Ukraine.” 112

School management: how parents sponsor school

Vasylyna Hayrulina. Let’s care about education together!..... 152

Ukrainian intellectuals – the formation of society

Tetyana Volkovska. This a miracle – the festival – we have created ourselves. 161

The appeal of the members of 6th Ukrainian Festival of Pedagogical Ideas “*My personality oriented lesson*” to the teachers, heads of schools, teaching staff services, researchers, managers. 162

Olga Vygovska. The educators' initiatives that deserve attention and support..... 164

ANNIVERSARY CELEBRANTS..... 168

All Ukrainian scientific & practical reviewed journal

FOUNDERS:

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

INSTITUTE OF PEDAGOGIES NAPS OF UKRAINE

M.P.DRAGOMANOV NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY

G.S.KOSTJUK INSTITUTE OF PSYCHOLOGY NAPS OF UKRAINE

CIVIC ORGANIZATION "MICOLA PIROGOV CENTER OF CONTRIBUTION TO SOCIAL DEVELOPMENT"

ISSN 2309-7744

Key title: Direktor školi, liceu, gimnazii.
Abbreviated key title: Dir. šk. liceu gimn.

Certificate on State Registration of printing mass information medium
Rang KB № 20652 – 10472 ПП
From 31.03. 2014

**Subscription index
23974**

**SCIENTIFIC PROFESSIONAL EDITION
ON PEDAGOGICAL, PSYCHOLOGICAL,
AND PHILOSOPHICAL SCIENCES**

EDITORIAL BOARD:

Chief and Scientific Editor

Olga VYGOVSKA

Annotations in English

Larysa LAVRUSHKO

Makeup

Vladyslav ZAKHARENKO

Proof-readers

Olga VYGOVSKA

Valentyna TUCHENKO

Bibliographic editor

Natalia TARASOVA

Accountable Editor

Tetiana GODETSKA

© O. Vygovska, idea and conception
© O. Vygovsky, design and appearance
© „Principal of school, lyceum, gymnasium”, 2016
© Ukrainian Center named for M. Pirogov